

kikapcsolódáshoz szükséges könyveket, dokumentumokat. A könyvtár mindenképpen olcsóbb alternatívát biztosít az olvasáshoz, mint a könyvvásárlás.

A jelenlegi válság természetesen pozitív hatást gyakorolt könyvtárunk forgalmára. Ugyanakkor a Bródy Sándor Könyvtárban a folyamatosan emelkedő látogatói létszám nem kifejezetten a gazdasági helyzet romlásának következménye, hanem a tudatos könyvtárépítő, -szervező tevékenységnek, az utóbbi évek kemény céltudatos munkájának eredménye.

A Bródy Sándor Könyvtár tehát kilépett falai közül. Nem a virtuális valóságba, hanem a bevásárlóközpontok színes világába. Célunk továbbra is a könyvkultúra terjesztése, a figyelem felkeltése az olvasás iránt, a vásárlók olvasásra buzdítása.

Az ötlettel lehetőséget szeretnénk adni az olvasni vágyóknak arra, hogy a megszokottól eltérő helyszínen is találhassanak friss olvasnivalót, kölcsönözdhessenek a könyvtár könyveiből, hogy ne csak a könyvtár falain belül hódolhassanak kedves szenvedélyüknek.

Kelemenné Csuhay Zsuzsanna

Új fiókkönyvtárral gazdagodott Pécs belvárosa

*„A könyvtáros munkájának ez ad értelmet:
a szellem kincseinek a közvetítésével másokat is gazdaggá tehet.”*

(Czine Mihály)

A média örömmel tudósított a hírről, hogy Pécs történelmi központjában, a Király utca 9-ben, az egykori Pécsi Városi Könyvtár Igazgatási Központjának és a Kilenc Király Gyermekkönyvtárának helyén, 2012. május 16-án új fiókkönyvtárat nyitott a Csorba Győző Megyei–Városi Könyvtár. A pécsi városi hálózat új könyvtára két megszünt fiókkönyvtár állományának összevonásából jött létre.

A sétálóutcában lévő épület a XIX. század elejétől a neves Hamerli család vaskereskedése, raktára és lakása volt, amelyet a pécsiek mai is Hamerli házként ismernek. Az integrált könyvtár Tudásközpontba történő átköltözése után a szolgáltató terek és az irodák másfél évig kihasználatlanul álltak, kivéve az udvarban álló téglapületeket, amely a kezdetektől fogva könyvraktárként működött és működik változatlanul.

A könyvtár vezetése célul tűzte ki az épület újbóli könyvtárként történő megnyitását. Rengeteg erőfeszítés és tárgyalás után a városvezetést sikerült meggyőzni arról, hogy a kulturálisan majdnem „kiüresített” belvárosban ismét legyen könyvtár, amelynek az új, modern Tudásközpont mellett is van létjogosultsága.

Az első negyedévben megkezdett felújítási munkák során több mindent figyelembe kellett venni, persze elsősorban a rendelkezésünkre álló pénzforrást. Az épület belső átalakítása, felújítása megtörtént. Az épület egyik régi külső fala rendkívül vastag és egyetlen volt, a kivitelező célszerűbbnek és jóval olcsóbbnak tar-

totta gipszkarton fallal takarni, amelybe szellőzőket építettek. Ugyancsak megújultak a mellékhelyiségek, a közlekedők, a lépcsőház és a rendezvényterem is.

A tágas, 150 négyzetméteres térben kialakítottunk egy hírlapolvasó sarkot, kölcsönzői teret felnőttek és gyerekek számára, gyermekkuckót, és három fő részére internetelérést.

A meglévő eszköz- és bútorkészletből biztosítani tudtuk a könyvek tárolására alkalmas polcokat, az olvasószolgálat bútorzatát és a szükséges informatikai eszközparkot is. De további új bútorokra és kiegészítő könyvtári berendezésekre volt szükség. Ezért a Nemzeti Kulturális Alaphoz pályázatot nyújtott be az intézmény a belvárosi fiókkönyvtárának szakmai eszközfejlesztésére és korszerűsítésére. A sikeres pályázat keretében öszre állólámpák, asztalok, fellépők, folyóiratszekrények, fotelk, könyvszállító kocsik, szőnyegek, vitrinek kerültek a könyvtárba.

A Belvárosi Könyvtár 15 000 kötetes állománnyal nyitott, 10 500 kötet a felnőttek, 4500 pedig a gyermekek számára kínál olvasnivalót. Még május hónapban a könyvtár teljes könyvbeszerzési keretéből új megjelenésű könyveket vásároltunk (405 000 Ft/285 cím), valamint az *Új Könyvek* jegyzékén felhasználható keretösszeget is megemeltük, ezekkel az intézkedéssel az új könyvtár állományát nagyobb mértékben fejleszteni tudtuk.

A kisgyerekek mellett a középiskolásokat is várjuk, hiszen a Belvárosban több oktatási intézmény is található. A másik célközönség az idősebb korosztály, ők azok, akiknek túlságosan messze van a Tudásközpont, és idegenkednek az új technikáktól (plasztikkártya, beléptető rendszer, automata könyvkölcsönző és könyvbedobó). Kiseb, barátságos, otthonos környezetre vágnak. Így minden korosztály megtalálja a kedvére való környezetben az olvasnivalót.

A hírlapolvasó sarokban 37-féle újság, folyóirat közül válogathatnak a könyvtárlátogatók.

Egyelőre egyetlen könyvtáros dolgozik a könyvtárban, így a nyitva tartást ennek megfelelően alakítottuk ki: hétfő–kedd: 10–12 és 13–18; szerda: 13–17; csütörtök–péntek: 10–12 és 13–17 óra között fogadja a látogatókat.

Fontosnak tartottuk, hogy a Belvárosi Könyvtár az ott szolgálatot teljesítő könyvtáros szabadsága idején is nyitva legyen, ezért a Tudásközpont, illetve a Pécsi Városi Hálózat Várkonyi Nándor Fiókkönyvtár dolgozóinak átcsoportosításával oldottuk, oldjuk meg a helyettesítést.

Forgalmi adatok
2012. május 16. és szeptember 30. között
(Szolgálati napok száma: 94)

	Beiratkozottak	Látogatók	Kölcsönzők	Kölcsönzött dokumentumok	Helyben használt könyvek	Helyben használt folyóiratok	Internet-használat
14 év alatti	77	513	120	548	3 407	291	199
14 év feletti	266	1565	364	2381	8 850	2878	704
Összesen:	343	2078	484	2929	12 257	3169	903

Ezekből a forgalmi adatokból messzemenő következtetéseket még nem lehet levonni, ahhoz túl kevés idő telt el. Annyi azért látszik, hogy a látogatók száma a

beiratkozott olvasók számára képest magas; ugyanez mondható el a helyben használt dokumentumok esetében is.

A beiratkozott olvasók számára az internethasználat ingyenes, a nyomtatás és a fénymásolás viszont térítésköteles.

A Csorba Győző Megyei–Városi Könyvtár (Tudásközpont) és fiókkönyvtárai között biztosítottuk az olvasók számára az átjárhatóságot. Bárhol is iratkozik be az olvasó, a további kölcsönzési helyeken csak regisztráció történik, a kölcsönzés feltételei és a díjak is azonosak.

A könyvtár ünnepélyes átadása után, az érdeklődő közönség megtekinthette az elkészült Várkonyi Nándor nevét viselő emlékszobát is. Az 1975-ben elhunyt pécsi író, szerkesztő, az ősi kultúrák szenvedélyes kutatója, könyvtáros, „Pécs szent embere” (Németh László nevezte így) hagyatéka, könyvtára, bútorai kerültek az emlékszobába. Az emlékszoba hűen adja vissza Várkonyi Nándor egykori dolgozószobájának képét, a könyvespolcok s rajtuk a könyvek a negyven évvel ezelőtti elhelyezésük szerint láthatók ma is. Az érdeklődők (nyitvatartási időben – egyhetes előzetes bejelentkezéssel) megtekinthetik a Várkonyi Emlékszobát.

A könyvtár rendezvényeit a Közművelődési Osztály munkatársai szervezik, akik a lebonyolításban is részt vesznek.

2010 tavaszától az udvarban egy civil szervezet, a Velosophie Egyesület kerékpárkölcsönzőt és -javítóműhelyt működtetett. 2012. április végén a civil szervezet kiköltözött az épületből. Ezzel a teljes épületegyüttes a Csorba Győző Megyei–Városi könyvtár kezelésébe került.

Szombatonként a kapualjban alkalmi kiállításokkal, a könyvtár udvarán retro könyvvásárral csalogatjuk az arra járókat, a feleslegessé vált könyveinket és a régi bakelit lemezeket 100–400 forintért lehet megvásárolni. Ez a kedvezményes vásárlási lehetőség egyre népszerűbb, rendszeresen vannak visszatérő érdeklődők.

További fejlesztések és terveink: a Csorba Győző Megyei–Városi Könyvtár sikeres pályázatot nyújtott be a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében a kreatív iparral kapcsolatos alapkompenciák fejlesztését elősegítő új tanulási formák szolgálatában pályázati felhívásra *Paletta – Baranyai kreatív fiatalok közössége* címmel. A projekt több helyszínen valósul meg, kettőnek (e-sajtó és fotó kreatív terület) a Belvárosi Könyvtár ad otthont, az épületében kialakítandó, foglalkozások megtartására alkalmas helyiségek létrehozásával.

A helyiségek belső átalakításának és felújításának munkálatai folynak, folyamatban van a belső berendezés és eszközpark beszerzése.

Ezzel a projekttel a Pécssett szervezendő foglalkozások megtartásához szükséges infrastruktúra-fejlesztések, felújítások révén az intézmény kihasználtsága nagymértékben és hosszú távon nőni fog. A Belvárosi Könyvtár így új funkciókkal, képzési és szakköri tevékenységekkel bővült. A szükséges személyi feltételek a képzéshez a projektben biztosítottak, az intézmény az adminisztrációs feladatokat és a felügyeletet egyaránt ellátja.

Azzal a ténnyel, hogy újra működik könyvtár Pécs belvárosában, valamint a projekt megvalósulásával nagyon reméljük, hogy a Pécsi Városi Hálózat Belvárosi Könyvtárát még többen fedezik fel. A képzési és szakköri tevékenységgel további kapcsolódási pontok jöhetnek létre. Olyan használó központú könyvtár, amely valódi, közvetlen kapcsolatban áll olvasóival, és szolgáltatásait a gyorsan változó igényekhez tudja igazítani. A hagyományos értelemben vett tradicionális könyv-

tár, amely egyben információs központ is; e kettő elengedhetetlenül fontos a kihasználtság és látogatottság növeléséhez.

Jövőbe mutató elképzeléseinkkel remélhetőleg, elősegíthetjük a kulturális és közművelődési élet felpozícionálását a város központjában az Európa Kulturális Főváros 2010 program után újból.

Kohlmanné Sinkó Judit

Kötelékben a könyvtárosokért*

Bényei Miklós és a Könyvtári Intézet közös erőfeszítései a könyvtáros pálya jobbításáért

Bevezetesként

Az ünnep ürügyén átgondoltuk azt a több mint tíz éves tevékenységet, amelyet a Könyvtári Intézet – 2000-beli újjászületésétől kezdve napjainkig – Bényei Miklós folyamatos és hathatós támogatásával folytatott, elsősorban a humán erőforrás, azaz a könyvtárosi életpálya korszerűsítése, a könyvtárosok versenyképességének megőrzése érdekében.

Előljáróban hadd emeljünk ki néhány olyan szálát, amely ezt a köteléket erős és teherbíró, megbonthatatlan szövetté tette. A megújult Könyvtári Intézet megalakulása pillanatától kezdve, „hivatalból” állandó meghívást kapott Bényei Miklóstól a Magyar Könyvtárosok Egyesülete által alapított, majd 2000-től az Informatikai és Könyvtári Szövetséggel közösen működtetett oktatási és képzési munkacsoport (Bényei 2011: 43–44.) vezetőjétől a bizottság munkájában való részvételre. Ez a gesztus biztosította az intézet számára a direkt információkhoz való rendszeres hozzájutás, a tapasztalatcsere, a képzés és továbbképzés problémáiról való közös gondolkodás lehetőségét.

2001-ben a Könyvtári Intézet új tankönyvsorozatot indított útjára, *Az iskola-rendszeren kívüli könyvtári szakképzés füzetek*, amely a középfokú, akkor könyvtáros asszisztensnek nevezett képzés céljait szolgálta. Bényei Miklós kérésünkre azonnal elkészítette a helyismereti munkáról szóló kötetet. Később, a könyvtáros továbbképzés fejlesztésével és kiteljesítésével kapcsolatos folyamatban elindítottuk a *Továbbképzés felsőfokon* című sorozatunkat, amely az akkreditált tanfolyamok képzési programjait, sőt – hiánypótló jelleggel – a felsőoktatásban folyó könyvtáros képzést volt hivatott támogatni. E sorozatnak két jelentős kötetét készítette el számunkra Bényei Miklós: *Genius loci – a helyismereti tevékenységről* című helyismereti és a *Legyen minden helységben olvasóintézet* című könyv- és könyvtár-történeti tanulmánykötet.

* Ezzel a tanulmánnyal köszöntjük a 70 éves Bényei Miklóst.